

Dünya Mısır Pazarı ve Son Durum

Uluslararası Tahıl Konseyi (IGC)'nin 21 Ocak 2016 tarihli raporuna göre; 2012/13 sezonunda 871 milyon ton olan dünya mısır üretimi, 2013/14 sezonunda 997 milyon tona ulaşmıştır. IGC'nin tahminine göre; dünya mısır üretimi 2014/15 sezonunda yükselişe geçmiş ve 1.013 milyon tona ulaşmıştır. 2015/16 sezonu için IGC'nin öngörüsü ise 54 milyon tonluk düşüşe işaret eden 959 milyon tondur. Bu öngörü, son iki sezonda önemli ölçüde artan mısır üretiminde rekor denebilecek bir düşüşe işaret etmektedir.

Dünya üzerinde yaklaşık 180 milyon hektarlık alanda (2014/15 sezonunda 178,6 milyon hektar) üretimi yapılan mısır, ekim alanı bakımında geçmişte buğday (2014/15 sezonunda 224,8 milyon hektar) ve pirinçten (2014/15 sezonunda 158,9 milyon hektar) sonra üçüncü sırada yer alırken, günümüzde buğdaydan sonra 2. sıraya yerleşmiştir. Amerikan Tarım Bakanlığı'nın 2014/15 sezonu verilerine göre; dünyadaki mısır ekili alanların genişliğine bakıldığında en büyük paya 37,1 milyon hektarla Çin'in sahip olduğu görülmektedir. ABD, her ne kadar verimlilik açısından ilk sırada olsa da, ekili alan genişliğinde 33,6 milyon hektar ile Çin'den sonra gelmektedir. Brezilya ise 15,8 milyon hektar ile üçüncü sıradadır.

DÜNYA MISIR ÜRETİMİ VE ÜRETİCİ ÜLKELER

Uluslararası Tahıl Konseyi (IGC)'nin 21 Ocak 2016 tarihli raporuna göre; 2012/13 sezonunda 871 milyon ton olan dünya mısır üretimi, 2013/14 sezonunda 997 milyon tona ulaşmıştır. IGC'nin tahminine göre; dünya mısır üretimi 2014/15 sezonunda yükselişe geçmiş ve 1.013 milyon tona ulaşmıştır. 2015/16 sezonu için IGC'nin öngörüsü ise 54 milyon tonluk düşüşe işaret eden 959 milyon tondur. Bu öngörü, son iki sezonda önemli ölçüde artan mısır üretiminde rekor denebilecek bir düşüşe işaret etmektedir.

IGC'nin dönem sonu stokları incelendiğinde; 2012/13 sezonunda 131 milyon ton olan dünya mısır

stoklarının, 2013/14 sezonunda 180 milyon tona, 2014/15 sezonunda ise 205 milyon tona çıktığı görülmektedir. IGC, 2015/16 sezonunda da stokların üretimdeki düşüğe paralel olarak 196 milyon tona gerileyeceğini öngörmektedir.

Dünya mısır üretiminde ülkeler itibariyle en yüksek üretim miktarı, her zaman olduğu gibi ABD'ye aittir. Amerikan Tarım Bakanlığı (USDA) verilerine göre; 2014/15 sezonunda 1.008 milyon ton olan dünya mısır üretiminin 361 milyon tonunu ABD karşılamaktadır. ABD'nin 2015/16 sezonu için öngörülen üretim miktarında ise 16 milyon tonluk bir düşüş söz konusudur. Buna göre ABD içinde bulunduğumuz sezonda yaklaşık 345,4 milyon tonluk mısır üretimi gerçekleştirecek. Çin, mısır üretiminde ABD'nin ardından ikinci sıradadır. Çin'in 2013/14 sezonunda 218,4 milyon ton olan mısır üretimi, 2014/15 sezonunda 215,6 milyon tona gerilemiştir. 2015/16 sezonunda ise üretimin yaklaşık 9 milyon ton artışla 224,5 milyon tona ulaşması öngörülmektedir.

ABD ve Çin, 1.008 milyon ton (2014/15) olan dünya mısır üretiminin yarısından fazlasını tek başlarına karşılamaktadır. Bu iki ülkeyi 85 milyon tonluk üretimle Brezilya takip etmektedir. Brezilya'nın hemen ardından sırayı alan AB ülkeleri ise 2014/15 sezonunda, bir önceki sezona göre yaklaşık 9 milyon tonluk artış yakalayarak, 75,7 milyonluk ton mısır üretimine ulaşmıştır.

AB ülkelerini sırasıyla 28,4 milyon tonla Ukrayna, 26,5 milyon tonla Arjantin, 25,4 milyon tonla Meksika, 23,6 milyon tonla Hindistan, 11,4 milyon tonla Kanada, 11,3 milyon tonla Kanada Rusya, 10,8 milyon tonla Güney Afrika ve 8,8 milyon tonla Endonezya takip etmektedir.

2015/16 sezonunda mısır üretimindeki düşüş beklentisinde en yüksek pay AB ve ABD'ye aittir. AB'nin mısır üretiminin 2015/16 sezonunda yaklaşık 18 milyon ton, ABD'nin mısır üretiminin ise yaklaşık 16 milyon ton gerileyeceği öngörülmektedir. En yüksek artışın ise 9 milyon tonla Çin'de gerçekleşmesi bekleniyor.

DÜNYA MISIR TÜKETİMİ VE TÜKETİCİ ÜLKELER

Mısır, gelişmekte olan ülkelerde buğday ve pirinçle birlikte en önemli temel gıdalardan biridir. Özellikle Sahra altı Afrika ve Latin Amerika'da nüfusun neredeyse yarısının tüketmekte olduğu mısır, dünya çapında da yaklaşık 900 milyon insanın tercih ettiği gıda maddesidir. Mısır ayrıca tüm dünyada hayvan yemi olarak da en çok tercih edilen tahıl ürünlerinden biridir.

2025 yılına kadar mısırın gelişmekte olan ülkelerde en çok tüketilen gıda ürünü olacağı tahmin edilmektedir. Buna ek olarak 2050 yılına kadar mısır üretiminde verimin düşeceği ve gelişmekte olan ülkelerin daha çok mısır ithalatı yapmak zorunda kalacağı da tahminler arasındadır.

Günümüzde ise mısırın en çok tüketildiği ülke ABD'dir. 2012/13 sezonunda üretimdeki düşüğe paralel olarak ülkenin tüketim miktarında yaklaşık 15 milyon tonluk bir düşüş görülmüş ancak 2013/14 sezonunda üretim yeniden artış göstermiş 292,9 milyon tona ulaşılmıştır. 2014/15 sezonunda 301,8 milyon ton civarına ulaşan ABD'nin mısır tüketiminin, 2015/16 sezonunda da yine bu civarda seyredeceği tahmin edilmektedir.

ABD'den sonra en yüksek tüketim miktarı ise üretimde de olduğu gibi Çin'e aittir. 2011/12 sezonunda 188 milyon ton olan Çin'in mısır tüketimi, 2013/14 sezonunda 208 milyon tona kadar çıkmış, 2014/15 sezonunda ise 6 milyon tonluk düşüşle 202 milyon tona gerilemiştir. 2015/16 sezonunda Çin için öngörülen tüketim miktarının yaklaşık 214 milyon ton olduğu görünmektedir. Dolayısıyla Çin'in mısır tüketimindeki grafiğin, 2015/16 sezonunda yukarı yönlü seyrine devam edeceği düşünülmektedir.

ABD ve Çin, 975 milyon ton (2014/15) olan dünya mısır tüketiminin yüzde 50'sine yakını, üretimde de olduğu gibi tek başlarına gerçekleştirmektedir. AB ülkeleri ise dünya mısır tüketiminde, ABD ve

Çin'in hemen arkasından gelmektedir. 2014/15 sezonunda AB ülkelerinin tahmini tüketim miktarı 78 milyon tondur. 2015/16 sezonunda ise tüketimin yaklaşık 76 milyon tona gerilemesi öngörülmektedir. Bir diğer yüksek mısır tüketim oranına sahip ülke ise Brezilya'dır. Brezilya 2014/15 sezonunda 57 milyon ton mısır tüketmiştir; bu miktar bir önceki sezona kıyasla yaklaşık 2 milyon ton daha çoktur. 2015/16 sezonunda Brezilya'daki tüketimin 59 milyon tona ulaşacağı tahmin edilmektedir. Dünya mısır tüketiminde Brezilya'yı 34,4 milyon tonla Meksika, 22 milyon tonla Hindistan, 14,7 milyon tonla Japonya, 13,9 milyon tonla Mısır, 12,8 milyon tonla Kanada takip etmektedir.

DÜNYA MISIR TİCARETİ

Dünyadaki mısır üretiminin yaklaşık 120-130 milyon tonu, uluslararası ticarete konu olmaktadır. Dünyanın en büyük mısır üreticilerine bakıldığında, üretilen miktarın çok büyük çoğunluğunun yurtiçi kullanımına ayrıldığı gözükmektedir. Uluslararası Tahıl Konseyi (IGC)'nin raporuna göre; 2012/13 sezonunda 100 milyon ton olan dünya mısır ticareti, 2013/14 sezonunda 122 milyon tona, 2014/15 sezonunda ise 125 milyon tona ulaşmıştır. IGC, 2015/16 sezonunda da dünya ticaretine konu olacak mısır miktarının yine 125 milyon ton seviyesinde kalacağını öngörmektedir.

USDA verilerine göre; 2014/15 sezonu dünya mısır ihracatında en büyük pay, 46,7 milyon ton ile ABD'ye aittir. ABD mısır ihracatı, üretimdeki artışa bağlı olarak 2013/14 sezonunda bir önceki sezona göre yaklaşık 32 milyon ton artış göstermiş ve 50,6 milyon tona ulaşmıştı. 2014/15 sezonunda bir miktar gerileyen ülkenin mısır ihracatının, 2015/16 sezonunda da gerileme eğilimini sürdüreceği ve 43,5 milyon tonda kalacağı öngörülmektedir.

ABD'nin ardından ikinci en büyük ihracatçı ülke Brezilya'dır. 2012/13 sezonunda, önceki sezonlara kıyasla önemli bir artış yakalayan Brezilya, 26 milyon ton mısır ihracatı gerçekleştirmişti. Ancak 2013/14 sezonunda başlayan ticaretteki gerileme, 2014/15 sezonunda da devam etmiş ve ülkenin mısır ihracatı 21,9 milyon ton seviyelerinde kalmıştır. 2015/16 sezonunda ise önemli bir artış beklentisi söz konusudur. USDA verileri Brezilya'nın 2015/16 sezonunda 35 milyon ton mısır ihraç edeceğine işaret etmektedir.

2014/15 sezonu verilerine göre dünya mısır ihracatında üçüncü ülke Ukrayna'dır. 2010/11 sezonunda sadece 5 milyon ton mısır ihracatı gerçekleştiren Ukrayna, 2013/14 sezonunda 20 milyon tonluk mısır ihracatına ulaşmıştır. 2014/15 sezonunda ise ülkenin ihracatı bir miktar gerileyerek 19,6 milyon tonda kalmıştır. Öngörüler, gerilemenin 2015/16 sezonunda da devam edeceğini ve ülkenin 15,5 milyon ton civarında mısır ihraç edebileceğini göstermektedir.

Arjantin, dünya mısır ihracatında Ukrayna'nın ardından dördüncü sıradadır. Arjantin, 2010/11 sezonunda gerçekleştirdiği 15 milyon ton mısır ihracatını 2011/12 sezonunda 16,5 milyon tona çıkarmıştır. 2012/13 sezonunda ise tekrar artışa giderek 22,7 milyon ton mısır ihraç etmiştir. Ancak 2013/14 sezonunda düşüş gerçekleşmiş ve ülke 12,8 milyon ton mısır ihracatı gerçekleştirmiştir. 2014/15 sezonunda yaklaşık 4 milyon tonluk artışla 18,4 milyon tona ulaşan ülkenin mısır ihracatının, 2015/16 sezonunda da 17,5 milyon ton civarında seyretmesi beklenmektedir.

2014/15 verileri bazında; dünya mısır ihracatında Arjantin'i sırasıyla 4 milyon tonla AB, 3,2 milyon tonla Rusya, 3 milyon tonla Paraguay, 2,9 milyon tonla Sırbistan takip etmektedir.

Mısır ithalatında ise en büyük pay Asya ülkelerindedir. 2014/15 sezonu verilerine göre; dünya mısır ithalatında ilk sırada Japonya yer almaktadır. USDA verilerine göre Japonya'nın toplam mısır ithalatı 2014/15 sezonunda 14,6 milyon tondur. 2015/16 sezonunda Japonya'nın yine 14,7 milyon ton civarında mısır ithal edeceği öngörülmektedir. Mısır ithalatında Japonya'yı, 11,2 milyon tonla Meksika,

10,1 milyon tonla Güney Kore, 8,7 milyon tonla AB, 7,8 milyon tonla Mısır, 6,2 milyon tonla İran ve 5,5 milyon tonla Çin takip etmektedir.

TÜRKİYE'DE MISIR ÜRETİMİ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri incelendiğinde; Türkiye'de 2001, 2002, 2003 ve 2004 yıllarında 2 ile 3 milyon ton arasında değişen miktarlarda mısır üretimi yapıldığı görülmektedir. 2008 yılına gelindiğinde üretim miktarı 4,2 milyon tona çıkmış ve 2013 yılına kadar 4 ile 5 milyon ton arasında gerçekleşmiş, 2013 yılında ise 5,9 milyon tona ulaşmıştır. Türkiye'nin mısır üretimi 2014 yılında da yine 5,9 milyon ton seviyesinde gerçekleşmiştir.

Türkiye'deki mısır üretiminin yüzde 33'ü Marmara Bölgesi'nde, yüzde 31'i Ege Bölgesi'nde, yüzde 13'ü Karadeniz ve yüzde 10'u da iç Anadolu Bölgesi'nde yapılmaktadır.

Türkiye'de son 10 yılda mısır üretimine paralel olarak verimde de düzenli bir artış görülmektedir. 2001 yılında dekar başına 400 kilogram olan verim, 2006 yılında 711 kilografa, 2012 yılında ise 739 kilografa yükselmiştir. 2013 yılında 894 kilogram/dekar olan mısır verimliliği, 2014 yılında da artışını sürdürmüş ve 903 kilogram/dekara ulaşmıştır. Bu verimlilik oranları ile Türkiye, dünya ortalamasının üzerindedir.

TÜRKİYE MISIR İTHALATI VE İHRACATI

Türkiye'nin mısır üretimi, hemen hemen tüketimi karşılamakla birlikte zaman zaman ithalata da başvurulmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre; 2009 ve 2011 yılları arasında Türkiye'nin mısır ithalatında önemli oranda bir düşüş gerçekleşmiştir. 2009 yılında yürürlüğe giren yönetmeliklerin, ithalat miktarındaki bu azalmada etkili olduğu düşünülmektedir. Bu yönetmelikler neticesinde genetiği değiştirilmiş ürünlerin ithalatına önemli kısıtlamalar getirilmiştir. Mısır da, kısıtlamaya dahil olan bu ürünlerin başında yer almaktadır. Ancak yönetmeliklerin etkisi 2012 yılına kadar sürmüş, 2012'den itibaren ithalat yeniden artmaya başlamıştır. 2013 yılında 1,5 milyon tona ulaşan Türkiye'nin mısır ithalatı, 2014 yılında 1,1 milyon ton seviyesinde kalmıştır. Geçici 2015 ithalat verileri de yine 1,4 milyon tondur.

İhracat ise ithalata oranla son derece kısıtlıdır. TÜİK verilerine göre 2005 yılında 127 bin ton olan Türkiye'nin mısır ihracatı, 2009'da son 10 yılın en yüksek seviyesi olan 325 bin tona ulaşmıştır. Yıllar itibariyle dalgalı bir seyir gösteren ihracat, 2013 yılında ise 210 bin tonda kalmış, 2014 yılında 64 bin tona gerilemiş, 2015 yılında da 74 bin tonda (geçici veri) kalmıştır.

Kaynak: MillerMagazine